Становище
на доц. д-р Добрин Кирилов Добрев
относно дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

тема на дисертационния труд: „Изследване на връзката между социалните когниции, емоциите и тревожността в юношеска възраст**”**
Научна област: 3. „Социални, стопански и правни науки“
Професионално направление: 3.2. „Психология“ („Педагогическа и възрастова психология“)
Докторант: Фотини Тасос Илиаду, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград
Научен ръководител: доц. д. н. Стоил Мавродиев

I.Данни за процедурата, автореферата и публикациите на докторанта

Фотини Илиаду е завършила редовна докторантура в Катедра Психология при Философски факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград. Процедурата по външна защита на докторанта е открита със Заповед на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград № 2798/21.12.2022г. За целта Фотини Илиаду е представила дисертационен труд на английски език, автореферат на български и английски език, както и творческа автобиография. Процедурата за официална защита на дисертацията е съобразена със законовите изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Представеният от докторанта автореферат коректно отразява основното съдържание на дисертационния труд. Авторефератът е подходящо разработен и може да бъде публикуван за официална защита. За

периода на докторантурата Фотини Илиаду е направила пет публикации. Публикациите са свързани с темата на дисертационния труд.

II.Актуалност на дисертационния труд

Периодът на юношеската възраст традиционно е свързан с преживяването на критични промени и кризи в развитието на човешката личност, свързани с търсенето на отговорите на въпросите „Кой съм аз?“ и „Какъв искам да стана?“. Характерните за периода кризисни преживявания, свързани с резки промени на настроенията и предпочитанията, тревожност и различни форми на агресивно и дезадаптивно поведение, са допълнително усложнени от кризите в съвременното общество, предизвикани от пандемията на коронавируса, глобалната социална, политическа и икономическа нестабилност. Най-силно негативните ефекти се отразяват на групата на юношите, като световната статистика отчита бум на тревожните разстройства при младите хора, които имат нужда от допълнително стимулиране на психическата си устойчивост и здраве. Отчитайки тези нови заплахи за психичното развитие на юношите в контекста на гръцкото общество Фотини Илиаду осъществява научно изследване на факторите, който най-силно влияят върху здравето и качеството на живот на младите хора. В този ред на мисли, може да се направи заключението, че дисертационния труд изследва изключително актуална и социално значима проблематика.

III.Структура на дисертацията и понятиен апарат

Дисертационния труд представлява теоретико-приложно психологическо изследване, което се разпростира на 192 страници,

включващи увод, три глави, изводи и препоръки, описание на научните приноси, използвана литература и 12 приложения. Теоретичният анализ е локализиран в първата глава на разработката. Втората и третата глави съдържат описание на планирането и провеждането на собствено емпирично изследване, осъществено от докторанта. В библиографията са посочени 332 литературни източника на английски език и 26 източника на гръцки език, които са релевантни на изследователския проблем.

Докторанта си поставя за цел да изследва влиянието на тревожността, гнева и емоционалната интелигентност върху качеството на живот, свързано със здравето, при юношите в Република Гърция (с.1, с.92). В съответствие с тази цел в първа глава адекватно е разкрито съдържанието на понятията „качеството на живот“, „здравословен начин на живот“, „тревожност“, „гняв“, „емоционална интелигентност“, както и на сродните им и допълнителни понятия. Теоретичният анализ е изключително детайлно и прецизно осъществен, като добро впечатление прави позоваването на съвременни автори и концепции. Текстът в глава първа демонстрира висок професионализъм и ерудиция, както и отлично познаване на изследователския проблем от страна на докторанта.

IV.Методика на изследване и достоверност на получените резултати

В глава втора докторантът представя дизайна на собствено емпирично изследване, което е успешно планирано и проведено. Като изследователски методи са използвани: Въпросник за оценка на емоционалната интелигентност (TEIQue-ASF), Въпросник за оценка субективното здраве/благополучие на децата и юношите (Kidscreen-27), Въпросник на Спенс за детска тревожност (SCAS), Скала за изразяване на гнева при деца

„AESC“, анкетен въпросник. Методите са подходящо подбрани и предоставят добри емпирични индикатори за изследваните феномени.

Глава трета представя анализа на резултатите от изследването. Анализът е прецизно осъществен и подходящо онагледен с множество таблици и графики. Добро впечатление прави грамотното боравене на докторанта със статистическите методи за анализ. Направените изводи и обобщения са релевантни на получените резултати и притежават висока научна и практическа стойност.

V.Научни приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Като най-значими научни приноси на дисертационния труд можем да посочим:

1. Осъществен е задълбочен и обстоен теоретичен анализ на съдържанието на понятията „качеството на живот“, „здравословен начин на живот“, „тревожност“, „гняв“, „емоционална интелигентност“, както и на сродните им и допълнителни понятия.
2. Осъществен е задълбочен теоретичен анализ на изследваната взаимовръзка, като умело са синтезирани водещите резултати от съвременните научни изследвания на проблема.
3. Осъществено е оригинално емпирично изследване на факторите, влияещи на качеството на живот при юношите в Гърция, което допълва на локално ниво липсата на достатъчно емпирични изследвания в тази насока.
4. Апробиран е за условията локалната популация психологически инструментариум, измерващ взаимовръзката между изследваните феномени.

5. Емпирично са потвърдени авторовите хипотези, допускащи съществуването на взаимовръзка между изследваните феномени.
6. В резултат на емпиричното изследване са синтезирани множество изводи и препоръки, притежаващи висока теоретична и практико-приложна стойност

VI.Критични бележки, въпроси и препоръки

Дисертацията би спечелила от едно по-прецизно формулиране на предмета, обекта и задачите на цялостното изследване, както и от поставянето на акцент върху качественият анализ на резултатите от емпиричното изследване за сметка на количественият.

VII.Заключение

Посочените достойнства на дисертационния труд ми дават основание да гласувам положително за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Фотини Тасос Илиаду по Научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление 3.2 „Психология“ („Педагогическа и възрастова психология“).

Велико Търново

10.януари.2023г. доц. д-р Добрин Добрев

OPINION

by Assoc. Prof. Dobrin Kirilov Dobrev, PhD

of dissertation for awarding a doctoral degree

Dissertation title: An Exploration of the Relation between Social Cognition, Emotion and Anxiety among Teenagers

Higher Education field: 3. Social, Economic and Legal sciences

Professional field: 3.2. Psychology

Scientific specialty: Educational and Age Psychology

Doctoral student: Foteini Iliadou

Faculty: Faculty of Philosophy of the Neofit Rilski State University – Blagoevgrad

Department: Department of Psychology

Scientific supervisor: Assoc. Prof. Stoil Mavrodiev, Ph.D., D.Sc.

I. Data on the procedure, the abstract and the publications of the doctoral student

Foteini Iliadou completed full-time doctoral studies at the Department of Psychology at the Faculty of Philosophy of the Neofit Rilski State University – Blagoevgrad. The procedure was opened by Order No. 2798/21.12.2022г. of the Rector of the Neofit Rilski State University – Blagoevgrad. Foteini Iliadou has submitted a dissertation in English, an abstract in Bulgarian and English, as well as a creative autobiography. The procedure is in accordance with the legal requirements for obtaining the educational and scientific degree "doctor".

The abstract submitted by the doctoral student correctly reflects the main content of the dissertation. The abstract is properly developed and can be published for formal defense. Foteini Iliadou has published five publications during her doctoral studies. Publications are related to the topic of the dissertation.

II. Relevance of the dissertation

The period of adolescence is traditionally associated with the experience of critical changes and crises in the development of the human personality, related to the search for answers to the questions "Who am I?" and "What do I want to become?". The crisis experiences characteristic of the period, associated with sudden changes in moods and preferences, anxiety and various forms of aggressive and maladaptive behavior, are further complicated by the crises in modern society caused by the coronavirus pandemic, global social, political and economic instability. The strongest negative effects affect the adolescent group, with global statistics reporting a boom in anxiety disorders among young people who need additional stimulation of their mental resilience and health. Taking into account these new threats to the mental development of adolescents in the context of Greek society, Foteini Iliadou conducts a scientific study of the factors that most strongly influence the health and quality of life of young people. In this line of thought, it can be concluded that the dissertation examines an extremely current and socially significant issue.

III. Dissertation structure and conceptual apparatus

The dissertation is a theoretical-applied psychological research that extends over 192 pages, including an introduction, three chapters, conclusions and recommendations, a description of scientific contributions, references and 12 appendices. The theoretical analysis is in the first chapter of the work. The second and third chapters describe the planning and conduct of the doctoral student's own empirical research. The bibliography lists 332 literary sources in English and 26 sources in Greek that are relevant to the research problem.

The doctoral student aims to investigate the impact of anxiety, anger and emotional intelligence on health-related quality of life among adolescents in the

Republic of Greece (p.1, p.92). In accordance with this goal, in the first chapter, the content of the concepts "quality of life", "healthy lifestyle", "anxiety", "anger", "emotional intelligence", as well as related and additional concepts are adequately revealed. The theoretical analysis is extremely detailed and precisely implemented, and the reference to contemporary authors and concepts makes a good impression. The text in chapter one demonstrates high professionalism and erudition, as well as excellent knowledge of the research problem on the part of the doctoral student.

IV. Research methodology and reliability of the obtained results

In chapter two, the doctoral student presents the design of his own empirical study, which was successfully planned and conducted. The following research methods were used: Questionnaire to assess emotional intelligence (TEIQue-ASF), Questionnaire to assess the subjective health/well-being of children and adolescents (Kidscreen-27), Spence Questionnaire for Child Anxiety (SCAS), AESC Anger Expression Scale in Children, a survey questionnaire. The methods are appropriately selected and provide good empirical indicators for the studied phenomena.

Chapter three presents the analysis of the research results. The analysis is precisely performed and adequately illustrated with numerous tables and graphs. A good impression is made by the doctoral student's competent handling of statistical methods of analysis. The conclusions and generalizations made are relevant to the obtained results and have high scientific and practical value.

V. Scientific contributions

1. An in-depth and comprehensive theoretical analysis of the content of the concepts "quality of life", "healthy lifestyle", "anxiety", "anger", "emotional intelligence", as well as related and additional concepts, was carried out.
2. An in-depth theoretical analysis of the studied interrelationship was carried out, and the leading results of modern scientific studies of the problem were skillfully synthesized.
3. An original empirical study of the factors influencing the quality of life among adolescents in Greece was carried out, which complements the lack of sufficient empirical studies in this direction at the local level.
4. A psychological toolkit measuring the interrelationship between the studied phenomena has been tested for the conditions of the local population.
5. The author's hypotheses, assuming the existence of a relationship between the investigated phenomena, have been empirically confirmed.
6. As a result of the empirical research, many conclusions and recommendations have been synthesized, having a high theoretical and practical value.

VI. Critical notes, questions, and recommendations

The dissertation would benefit from a more precise formulation of the subject, object and tasks of the overall study, as well as from placing emphasis on the qualitative analysis of the results of the empirical study at the expense of the quantitative.

VII. Conclusion

The mentioned merits of the dissertation give me reason to vote positively for the awarding of the educational and scientific degree "doctor" to Foteini Iliadou in Higher Education field 3. "Social, economic and legal sciences", Professional field 3.2 "Psychology" ("Educational and Age Psychology")

January 10, 2023

Veliko Tarnovo Assoc. Prof. Dobrin Kirilov Dobrev, PhD